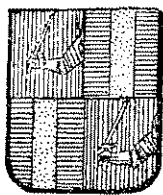

Lo blassó dels Espuny

Lo diari de Barcelona «Las Noticias» en son *Suplemento femenino*, que dona aquí Reus a sos subscriptors lo setmanari «El Herald», porta una secció titulada: *Heráldica. La Nobleza Catalana Apellidos Ilustres*, ahont va reproduint gràfica y literalment, los escuts y descripcions de la *Adarga Catalana* de D. Francisco Xavier de Garma y Duran, publicada a Barcelona l'any 1753. En lo *Suplemento* núm. 97, porta los dels tres apellidos Sabastida, del Vallés; Moxó, de Moncortés; y Espany, de Rhedes, (Fig. 1). Un error de ploma o de imprenta ha fet Espany en lloch d'Espuny.

Spuny, Espuny o Despuny es una antigua familia de la nobleza de nostra ciutat, tan antigua que no cal que's busqui la seva concessió en cap document, encara que en molts consta que gosava de aquesta qualitat. S'estingí, segons sembla, a derrers del sigle

Espany. de Rhedes. Trae cuartelado, 1 y 4, en campo de gules, un brazo armado, de plata, moviente del flanco siniestro, empujando una espada; y 3, en campo de azur, un palo de oro.

Figura 1.

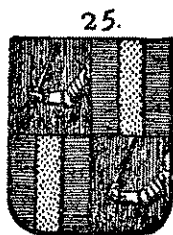

Figura 2.

Figura 3.

XVII unitse amb la de Barberà y avuy són moltes las familias de Reus que tenen Espunys entre'ls seus ascendents.

Lo blassó d'Espuny es: de güella y un bras armat de plata movent del flanch senestre, sostenint una espasa. La reproducció gràfica explicarà millor que las paraulas los termes heràldichs de la descripció.

En lo cementiri dels llechs de Poblet, hi ha enterrat un Espuny en un sepulcre de pedra adossat a la paret de la esglesia, ab l'escut dels Espuny y la inscripció: *Anno Domini 1266, pridie Nonas Maii S. Honorabilis Raymundus Spunii de Redis, et instituat pitantiam centum solidorum perpetuorum, et in lecto in Hospitali decem solidos annuales Honorabilis Joannes Spunni, Canonici et Subthesaurarii Sedis Dertusae.*

En l'arxiu de nostra ciutat s'hi conserva un llibre de comptes, titolat: *Dades o Dèspes que jo Pere Espuny faç per la universitat de la vila de Reus l'any 1359* que sobre la coberta en pergami té lo blassó (Fig. 3) d'un Espuny quarterat ab un altre que no conech que porta: de..... y quatre cabrias de..... No hi ha colors. Deu ser aquest

altre quarter lo de la mare del Espuny que per son càrrech municipal portava lo llibre Mes tart, bastant mes tart, s'hi posa a sota la data : 1359. Lo borrós del dibuix, de lineas poch precisas no permet reproduir prou bé lo referit escut en grabat fotogràfich.

Garma y Duran en la *Adarga Catalana*, Làm. XVII, escut 25, publica lo blassó dels Espuny quarterat ab un altre que porta (Fig. 2) : d'atzur y un pal d'or, que no se a quin nom deu perteneixer. Y en la pàg. 294 descriu : *Espuny, de Rhedes, trahe quartelado, 1. y 4. de gules, un brazo armado de plata, moviente del lado siniestro, empuñando una espada : 2. y 3. de azur, un palo de oro*. Sembla estrany que un home tan il·lustrat com l'arxiver de la Corona d'Aragó D. Francisco Xavier de Garma y Duran, no's donés compte que *Rhedes* era lo nom llatinisat de Reus. Los autors de monografias de Poblet, tots, al parlar del sepulcre del canonje Espuny y al transcriure l'epitofi tradueixen *Rhedis* per Reus.

Al Panadés hi havia també una familia Espuny ab diferent bassó de la de Reus. Potser era la originaria de la nostra, que vindria d'allí al temps de la reconquesta del Camp. La diferencia de blassó s'explica perque era una rama despresada en temps en que encara no s'usaven los blasons o no eran de us general.

En l'arxiu municipal de nostra ciutat figuran molts Espuny en la sèrie d'arbres genealògichs formats per lo notari D. Pere Anguera, per cert molts interessants y dignes de ser publicats.

Es coincidencia que'ls dos documènts, en pedra l'un, en paper l'altre, se refereixin a dos personas de la familia que ab un sigle de referencia l'un a Tortosa y l'altre a Reus tinguessin carrechs semblants.

Me sembla haver vist a Tortosa un escut de la mateixa familia portant també un altre blassó quarterat ab lo dels Espuny.

Ab aquestas breus ratllas penso haver restituit als Espuny un escut atribuït als Espany y la familia de Rhedes a Reus.

P. F. DE R.